VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJIETIES!

ĻENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta Nr. 71 (5920) Sestdien, 1989. gada 17. jūnijā Maksā 3 kap.

PSR MINISTRU PADOME CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA

18. jūnijā — Medicīnas darbinieku diena

Rīt tradicionālie padomju tautas svētki — Medicīnas darbinieku diena. Savus profesijas svētkus medicīniskais personāls PSRS Tautas deputātu kongresa gadā sagaida ar lielu iedvesmu un entuziasmu. Kongresa darbā piedalījās 96 deputāti — veselības aizsardzības sistēmas darbinieki. Viņi iesniedza konkrētus priekšlikumus iedzīvotāju veselības aizsardzības uzlabošanai, materiāli tehniskās bāzes nostiprināšanai, nodrošināšanai ar medikamentiem, modernu diagnostikas un profilakses metožu ieviešanai slimību ārstēšanā.

Pieaug veselības aizsardzības sociāli ekonomiskā nozīme. Tiek ieviesti jauni rādītāji — cilvēka veselības kvalitatīvie rādītāji. Latvijas PSR Veselības aizsardzības ministrijā izstrādāta veselības aizsardzības attīstības koncepcija.

Mūsu rajonā viss medicīniskais personāls ik dienas pastāvīgi rūpējas par medicīniskās palīdzības sniegšanas uzlabošanu, izmantojot augstu profesionālo kvalifikāciju, strādā ar pilnu zināšanu un gara spēku atdevi.

Izsakām jums, dārgie biedri, atzinību un pateicību par to, ka esat uzticīgi savam pienākumam, atsaucīgi un iejūtīgi, ziedojat savu talantu un daudz radošās enerģijas, sirds siltumu svētai lietai — padomju cilvēku veselības aizsardzībai.

Novēlam jums panākumus kvalificētas, šodienas prasībām atbilstošas medicīniskās palīdzības sniegšanā, labu veselību, labklājību un laimi personīgajā un ģimenes dzīvē!

LATVIJAS KP RAJONA KOMITEJA
RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES IZPILDKOMITEJA
LATVIJAS ĻKJS RAJONA KOMITEJA

Autobusu vadītāju konkursā

Autovadītāju profesionālās meistarības XI konkursa pirmā posma sacensībās piedalījās Jēkabpils autobusu parka Preiļu filiāles un Līvānu pilsētas maršrutu autobusu šoferi.

Preiļu filiāles šoferu uzvarētāju godā iekļuva Juris Vjakse, Roberts Lubāns un Viktors Krusts, kuri izcīnīja godalgotas vietas autobusu LAZ-695 «N» figurālajā vadīšanā un ceļu satiksmes noteikumu zināšanu pārbaudē. Labu sniegumu uzrādīja arī garāžas priekšnieks Arnolds Cakuls un šoferi Afanasijs Kolesnikovs, Jānis Bernāns, Teodors Lukjanskis un Mārtiņš Kokins.

Līvānu pilsētas labākā un meistarīgākā autobusa «Ikarus-260» šofera nosaukumu izpelnījās Dainis Vaivods, Imants Bulmeistars un Guntis Kaplers.

M. JAUDZEMS,
galvenais tiesnesis, republikas kategorijas tiesnesis autosportā

Apbalvojumi mātēm

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs PSRS Augstākās Padomes Prezidija vārdā apbalvojis Preiļu rajona kolhoznieci IRINU VAIVODI ar pirmās pakāpes, bet strādnieci JELENU HMURKOVSKU — ar otrās pakāpes «Mātes medaļu».

PIENIŅU PUSE feldšeru un vecmāšu punkts, kurš atrodas Ivanovkā, apkalpo 484 cilvēkus. Ir bērni, skolēni, strādājošie, taču galvenais kontingents — vecāka gadu gājuma cilvēki.

Kopš 1965. gada šeit par feldšeri vecmāti strādā Marija Vanaģele. Dzimtā puse viņai tālu Krievijā — Gorkijas apgabalā. Kara gados pabeigta feldšeru vecmāšu skola un tad darbs pie ievainotajiem. Tad — darbs dažādās medicīnas iestādēs. Kad cēla Pļaviņu HES, viņas brālis dzīvoja Pļaviņās. Pēc brāļa uzaicinājuma viņa atbrauca uz Latviju. Sākumā apmetās Jēkabpilī, tur arī satika tagadējo dzīvesbiedru Jāzepu. Vēlāk viņi pārcēlās dzīvot uz Ārdavu, tad uz Pieniņiem. Ir jau pieaudzis dēls — Vjačeslavs — strādā Liepājā un meita Ineta — Novosibirskā.

M. Vanaģeles darbavieta ir viens kabinets, kaut gan pēc normatīviem jābūt pieciem. Feldšerei dienā iznāk vidēji 5 — 6 pieņemšanas un 2 — 3 izsaukumi uz mājām. Nākas darīt visu, dažreiz pat nelielas operācijas traumu gadījumos. Pavisam nesen vienam mehanizatoram metāla šķemba bija ielidojusi acī. Divas stundas vajadzēja nopulēties, kamēr nelielā metāla skaidiņa tika izņemta no ācs zilītes.

Divreiz gadā tiek veikta obligātā dispanserizācija. Pie vecākiem cilvēkiem ierodas mājās. Tāpat zāles, tiem, kas nespēj aiziet, tiek piegādātas mājās. Slimnieki pie M. Vanaģeles sūdzēt savas kaites brauc no Riebiņiem, no Saunas ciema. Cilvēki izvēlas dakteri.

Pašlaik M. Vanaģele ir atvaļinājumā, tāpēc vārēja ilgāk parunāties, taču, ja vajadziba, arī atvaļinājuma laikā pieņem pacientus. Viņa parādīja daudzos Goda rakstus, pateicibas no ministrijas, rajona un ciema izpildkomitejam (kā nekā viņa sešus gadus bija rajona Tautas deputātu padomes deputāte un vēl tagad ir ciema padomes deputāte), no rajona centrālās slimnīcas.

Pieniņu feldšeru un vecmāšu punkts atrodas veca lauku mājā.

— Kāds ir tā tālākais liktenis?

— Es jau desmit gadus esmu pensijā. Arī punkts Pieniņos laikam pastāves tik ilgi, kamēr es spēšu strādāt. Jauns nekas nav paredzēts celt.

Tad nu atliek tikai godājamajai M. Vanaģelei novēlēt gaišus mediku svētkus un lielu izturibu cilvēku veselibas sardzē!

ATTĒLĀ: M. Vanaģele pie savām iemīļotajām pukēm.

J. SILIĒKA teksts un foto

Vai palīgus gaidījāt?

Bez svinīgās līnijas, ziņojumiem un apsveikumiem šogad iesākās skolēnu vasaras darba ceturksnis. Vienkāršī — LOTOS un mini LOTOS vienību pirmā maiņa uzsāka darbu biešu vagās, rūpniecības uzņēmumos un pilsētu labiekārtošanā.

Vienību formēšana skolās sākās jau pagājušā gada novembrī. Līgumu slēgšana starp darba devējiem un veicējiem notika aprīlī. Visas gatavošanās rezultātā četras rajona vidusskolas (abas Preiļu un abas Līvānu skolas) izveidoja 17 vienības.

Daudz vai maz? Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, protams, maz (pagājušajā gadā strādāja 28 vienības). Bet ne jau skolēnu slinkuma dēļ tā noticis. Protams, zināmā mērā vienību skaitu, sevišķi — diennakts tipa LOTOS vienības, ietekmē pašu vidusskolēnu skaits, bet tam, kā zināms, ir tendence samazināties. Ietekmē arī tas, ka jūnijā puiši atrodas militārajā sporta nometnē. Bet — kas gan tā par darba un atpūtas nometni, ja tajā nav klases zēnu? Līdz ar to pirmajā maiņā darbu uzsākušas tikai dienas darba vienības. Pie tam šovasar daudziem skolēniem jāsagatavojas un jāpiedalās Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos.

Un tomēr... Ir vēl kādi «objektīvi» apstākļi, kas jūtami ietekmē LOTOSu vasaras gaitu. Proti, rajona saimniecībām ir izveidojies niķis pēdējā brīdī atteikt solīto darbu. Tā, jau pagājušajā gadā Kirova kolhozs lauza līgumu un atteicās no Preiļu 1. vidusskolas vienības. (Tiesa, ar darba piedāvājumu tūlīt izpalīdzēja Rudzātu padomju saimniecība.) Šogad šo nelāgo tradīciju turpināja kolhozs «Rožupe» un līguma slēgšanas dienā uzteica jau izveidotajai Līvānu 1. vidusskolas vienībai (atkal izpalīdzēja padomju saimniecība «Rudzāti»).

2. jūnijā, neilgi pirms došanās darbā, Raiņa kolhozs atteicās no divām Preiļu 2. vidusskolas mini LOTOS vienībām, motivējot to tādējādi, ka skolēniem nebūs darba, jo visas bietes jau esot izravētas. Nu ko, atliek vienīgi apsveikt kolhozu ar ātrajiem tempiem, taču šīs rīcības rezultātā tika piekrāpti un bez darba palika apmēram 50 bērni.

A. Staužs, komjaunatnes rajona komitejas pirmais sekretārs, par izveidojušos situāciju teica:

— Republikā kopumā saimniecības jau iemācījušās izmantot skolēnu palīdzību. Atšķirībā no mūsu rajona, citur skolas nespēj nodrošināt pieprasīto vienību skaitu.

P. Bernāns, rajona LOTOS vienību komandieris: — Bērni grib laukos pastrādāt. Saprotu, ka saimniecības negrib maksāt, ja nav reāla darba, piemēram, bietes tiešām izravētas. Bet — vai nevar atrast citu darbu? Lai arī materiālais ieguldījums nebūtu tik liels. Te vajadzētu elastīgāku domāšanu. Citādi pēc pāris gadiem bērni būs jāmāca strādāt, tad, kad viņi strādāt būs jau atradinājušies.

Skolēnu darba vasara

Tiešām, atceroties arī savas LOTOSu vasaras, jāsecina, ka saimniecībās ne visai prot un vēlas izmantot skolēnu darbu. Tiklīdz bietes izravē talcinieki no dienvidu republikām vai siena laikā sāk līt — skolēni tiek pasludināti par liekiem. Siens. Bietes. Vai citos darbos skolēnu rokas nevar būt noderīgas? Ir saimniecības, kur 9. — 11. klašu lotosniekus vēl ņemtu, bet 6. — 8. klašu skolēni — par maziem. Tā jau ir, ka skolēnu un dienvidnieku ravēšanas tempi visai atšķiras, un saimniecība nevar tik drīz raportēt, ka darbi pabeigti. Ar skolēnu ierašanos rodas arī citādas klapatas — ēdināšana, guldināšana...

Neapšaubāmi, saimniecīskais aprēķins ir pozitīva saimniekošanas forma, bet vai ar tikpat pozitīvu ietekmi uz jaunās paaudzes darba tikumu? Vai tas, ka pēc skolas beigšanas Preiļu novada jaunieši bez sirdsapzinas pārmetumiem dosies uz citiem rajoniem, nebūs kaut nedaudz saistīts ar kādreiz izjusto apzinu, ka viņi te nemaz nav vajadzīgi? Un visbeidzot — zinot, ka mūsu skolēni ļoti iecienījuši darbu un atpūtu LOTOS vienībās, kā arī to, ka citur no skolēnu darba tik lēti neatsakās, varbūt ir vērts vasaras mēnešos doties palīdzēt un iepazīt darba organizāciju citos Latvijas rajonos vai arī mūsu rajona draugu novados — Utenā, Možaiskā, Mioros?..

●

Lai nu kā, LOTOSu vasara tomēr sākusies. Kā jau minēju, izveidotas 17 vienības, 9 no tām strādā jūnijā, 7 — jūlijā un 1 — augustā. To darba profils dažāds.

Šomēnes skolēnu darba un atpūtas vienības satiksim:

— Preiļu rajona dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienībā,

— M. Gorkija kolhozā (Preiļu 1. vidusskola).

●

— Līvānu stikla fabrikā,

— padomju saimniecībā «Rudzāti»,

— kolhozā «Jersika» (Līvānu 1. vidusskola).

●

— Preiļu rajona dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienībā,

— Līvānu eksperimentālajā bioķīmiskajā rūpnīcā,

— Līvānu eksperimentālajā koksnes konstrukciju rūpnīcā (Līvānu 2. vidusskola).

Lai sokas!

S. JOKSTE

Turpinot sarunu par 1940. gadu

Vēstures lappuses

● Sabiedrībā šobrīd pastāv pretrunīgi viedokļi par 1940. gada vasaras notikumiem Latvijā. Līdz šim tika uzskatīts (un daudzi arī tagad uzskata), ka pēc Sarkanās Armijas daļu ienākšanas sākās sociālistiska revolūcija, kuru vadīja Latvijas Komunistiskā partija. Vai tā bija? Par to savas domas šodien izsaka vēstures zinātņu kandidāte ILGA GORE, kura, pamatojoties uz konkrētiem materiāliem, analizē Latvijas Komunistiskās partijas lomu un vietu no 1940. gada jūnija līdz augustam.

VĒL arvien, neraugoties uz daudzām diskusijām, strīdiem, publikācijām, tiek likta vienlīdzības zīme starp Padomju Latvijas izveidošanas procesu un LKP darbību. Jo vairāk arhīva materiālu (neviens no tiem nav atklāts pirmo reizi, visus ir redzējuši Latvijas vēsturnieki, kas veidoja 1940. gada notikumu ainu pēc viņiem piedāvātās shēmas un arī pēc sava godaprāta) iepazīstu, jo asāk LKP darbībā izdalās trīs ļoti atšķirīgi periodi.

Pirmais — līdz 21. jūnijam. Vēstures literatūrā ir plaši aprakstīta Rīgas strādnieku demonstrācija un politieslodzīto atbrīvošana. Bet tās jau bija noteikta Latvijas politiskās iekārtas pārkārtošanas pirmā cēliena beigas. Šajās piecās dienās Latvijas valdība bija pieņēmusi PSRS notu, izpildot tās prasības, atkāpusies, un republikas teritorijā bija ienākušas Sarkanās Armijas daļas. 18. jūnijā Rīgā ieradās PSRS Tautas Komisāru Padomes priekšsēdētāja vietnieks, komunists no 1920. gada Andreis Višinskis. Tās pašas dienas vakarā viņš ieradās Pilī ar vizīti pie Valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa. Sākās Latvijas Demokrātiskās valdības formēšanas process, kuru visā pilnībā neizdosies atsegt līdz tam laikam, kamēr neiegūsim padomju sūtniecības dokumentus. Ka tas viss notika A. Višinska vadībā (pēc I. Čičajeva ieteikumiem), par to vairs domstarpību nav.

Bet ko šajā laikā dara LKP? Aptuveni to pašu, ko līdz tam, — gandrīz viss LKP CK sastāvs pēc pēdējiem aprīļa arestiem sēž Latvijas cietumos. A. Kirhenšteina vadītajā valdībā nav neviena komunista. Gan A. Kirhenšteins, gan V. Lācis, gan J. Lācis par LKP biedriem klūst vēlāk. Sobrīd vēl vēsturnieku rīcībā nav pietiekami daudz dokumentu, kas tieši izskaidrotu šādu LKP izolācijas (jeb pašizolēšanās) politiku jūnija dienās. Taču, ja atceramies 1936. gada notikumus, latviešu komunistu likteni PSRS, tad šķiet, ka Stalins bija nolēmis savus nodomus Latvijā realizēt bez uzticību neizraisošās LKP līdzdalības un tā arī izdarīja. Atcerēsimies, ka 1937. gada sākumā Kominternē par «pārbaudītiem» komunistiem, respektīvi — par staļiniskajām nostādnēm atbilstošiem, uzskatīja tikai 50 LKP biedrus. Tās dažas tikšanās, kas LKP biedriem bijušas ar PSRS sūtniecības darbiniekiem, spriežot pēc viņu atmiņām, praktiski neko nenozīmēja un vairāk ir izskaidrojamas ar politisko spēli, kuru realizēja Višinskis un viņa palīgi.

OTRAIS periods Latvijas komunistu darbībā izdalās no 21. līdz 30. jūnijam, kad LKP CK atbilstoši jaunajai situācijai cenšas realizēt vairāk vai mazāk autonomu politiku. Kā zināms, 21. jūnija vakarā LKP CK sanāca uz savu pirmo sēdi un ievēlēja Sekretariātu — J. Kalnbērziņu, Ž. Spuri, A. Jablonski un O. Augusti. Šādā sastāvā LKP CK Sekretariāts darbojās līdz tā patstāvības likvidēšanai un ieiešanai VK(b)P sastāvā 1940. gada oktobrī. Ko tad jūnija dienās ņēma un darīja partijas vadība?

Jau 22. jūnija sēdē tika pieņemts lēmums organizēt Rīgas strādnieku deputātu padomju vēlēšanas, pamatojot to ar nepieciešamību atbalstīt Latvijas valdību. Izraudzīja cilvēkus, kurus LKP iesaka rezervētajiem posteņiem Ministru kabinetā, — N. Priede, A. Tabaks, J. Vanags, P. Plēsums vai A. Buševics (līdz LSSZP likvidēšanai 3. jūlijā viņš oficiāli nebija LKP biedrs un par viņa kandidatūras izvēles iemesliem šobrīd varam spriest tikai hipotētiski). Sēdē tika izskatīts jautājums par P. Kurļa iespējamo nodevību. Tomēr J. Kalnbērziņa iebildumu rezultātā viņu atstāja par LDJS sekretāru — līdz tālākai pārbaudei, kas ilgs līdz jūlija beigām.

Pēc šīs sēdes komunisti «Cīnā» sāka aģitāciju par vietējo deputātu padomju vēlēšanām, vienlaicīgi nosodot Liepājas komunistu aicinājumu pārņemt varu un nodibināt proletariāta diktatūru. Liepāniekus bija iedrošinājuši 20. jūnija notikumi, kad varu pilsētā praktiski pārņēma Sarkanā Armija. Vietējiem komunistiem šķita, ka tas jau garantē proletariāta diktatūras realizāciju. LKP skaidroja, ka masu atbalsts vēl ir jāiekaro un tieši tāpēc vispirms jāievēl padomes, caur kurām komunisti nonāktu vadošajās pozīcijās. Ļoti vispārinātos vilcienos tas bija V. I. Ļeņina modelis Krievijā pēc Februāra revolūcijas uzvaras.

LKP CK SEKRETARIĀTA 30. jūnija sēdes stenogramma parāda, ka sabiedrības demokratizācijas tendences apsteidza komunistu darbību. Tā tas bija ar karavīru komiteju vēlēšanām, kuras sākās stihiski bez norādījumiem, tāpat ar prasību valdībai par atlauju atgriezties Latvijā Spānijas kara dalībniekiem. Šajā sēdē vēlreiz tiek spriests par vietējo padomju vēlēšanām, uzdodot konkrēti Ž. Spurem noskaidrot vēlēšanu norises kārtību.

Iepriekšējā sēdē Ministru kabinetam izvirzītie kandidāti nebija stājušies postenos, jo LKP CK viedoklis bija tāds, ka ir «pretrunīgi KP biedriem ieiet valdībā un dot atskaiti Ulmanim». Izmaiņas Latvijā nebija atrisinājušas LKP negatīvo attieksmi pret sociāldemokrātiem un «trockistiem». Pagaidām gan cīņa pret viņiem vēl saistījās tikai ar «pastiprināt aktivitāti un modrību». Jāatzīmē, ka LKP CK Sekretariāta sēdes vadīja un par visiem svarīgākajiem jautājumiem ziņoja nevis pirmais sekretārs Jānis Kalnbērziņš (Zakis), bet gan otrais sekretārs — Ž. Spure. J. Kalnbērziņš vispār jūnija un jūlija dienās atradās it kā novērotāja lomā. Varbūt viņš — lai cik tas cerīgi izskatījās tajās 10 dienās — nevienu brīdi neticēja LKP patstāvīgas darbības iespējām? Jo 30. jūnija sēdē tiešām arī bija pēdējā, kurā Sekretariāts spriedā un rīkojās bez VK(b)P tiešas ieļaukšanās.

Jūnija pēdējās dienās A. Višinskis devās uz Maskavu pēc jaunām instrukcijām. Jūlija sākumā strauji mainās situācija, kas neapšaubāmi saistāma ar Maskavas emisāra atgriešanos. 2. jūlija Sekretariāta sēdes protokols pirmo reizi tiek rakstīts krievu valodā, un Ž. Spure informē, ka Ministru kabinetā komunisti ieņems sekojošus postenus: A. Tabaks — valsts kontrolieris, J. Vanags — zemkopības ministrs, K. Karlsons — finansu ministrs, N. Priede — finansu ministra biedrs. Vairs nav nekādu jautājumu par Ulmaņa un Ministru kabineta attiecībām. Tiek paziņots, ka apvienošanās ar LSSZP nenotiks, tās biedri varēs iestāties LKP individuāli. Jau 3. jūlijā LSSZP CK pieņem lēmumu par savas partijas likvidāciju.

TAČU interesantākais notikumu kopainā ir nākamais LKP CK Sekretariāta lēmums par Saeimas vēlēšanām Latvijā. Nepieciešams sastādīt strādnieku, zemnieku un inteligences pārstāvju sarakstu, iekļaujot tajā arī armijas pārstāvjus. Ž. Spurem ir jāizstrādā bloka platforma. Vietējās deputātu padomju vēlēšanas pēkšņi tiek atliktas uz vēlāku laiku. Par sava veida pašaizsargāšanās pasākumu pret iespējamām represijām varam uzskatīt 2. jūlija sēdes beigās pieņemto lēmumu — darbā vēl arvien saglabāt konspirāciju! 2. jūlija «Cīnas» ievadraksts «Baltijas republikas un Padomju Savienība» pēkšņi skaidro, ka «Latvijas tautsaimniecības intereses prasa iesaistīšanos Padomju Savienības tautsaimniecībā, bez iekļaušanās Padomju Savienības aizsardzības sistēmā nav nekādas drošības arī Latvijai».

4. jūlijā jau ir saskanots Saeimas vēlēšanu datums. To fiksē Sekretariāta sēdes protokols (šoreiz sēdes dalībnieku vidū atrodas arī «два товарища» — divi biedri) — vēlēšanas noliktas 14. un 15. jūlijā. Tajā pašā 4. jūlijā notiek LKP Rīgas rajonu sekretāru apspriede, kurā Ž. Spure ziņo, ka saskaņā ar Internacionāles rīkojumu un Sekretariāta lēmumu Saeimas vēlēšanām jānotiek visā drīzumā — 14. un 15. jūlijā. Vēlēšanu kampaņa jāsāk ar 5. jūliju. Tāpēc viņš norāda, ka Latvijā ir tikai viena legāla partija — LKP, citas tik īsā laikā nepaspēšot sevi reģistrēt un pieteikt kandidātu sarakstus.

Zīmīgi ir tas, ka reizē ar LKP lēmumu par Saeimas vēlēšanām pieņēma vēl Ministru kabinets, kas apstiprināja arī ministrus komunistus. Šie divi sākotnēji iekšpolitiski atšķirīgi orientētie spēki jūlija sākumā tika mākslīgi sadzīti kopā — neprasot ne viena, ne otra piekrišanu. 4. jūlijā Ministru kabinets jau pēc «labākajām tradīcijām» nosūtīja apsveikuma telegrammu J. Staļinam un V. Molotovam — sakarā ar likumu par Saeimas vēlēšanām. Jāatzīmē 6. jūlija LKP Rīgas organizācijas biedru kopsapulce, kas — lai gan sākās ar telegrammas nosūtīšanu Staļinam, Molotovam, Dimitrovam un Vorošilovam — tomēr parādīja: ierindas partijas biedri vēl domā par patstāvīgu rīcību, par to, ka viņiem ir tiesības izdarīt labojumus vēlēšanu platformā. Sapulci atklāja Ž. Spure. Viņš centās pārstrādāt «daudzu biedru nepareizo uzskatu — Sarkanā Armija Latvijā būs tā, kas mūs Padomju Savienībai pievienos. Tā ir nepareiza izpratne — Sarkanā Armija nav atnākusi, lai mūs pievienotu, bet mums jāpanāk, lai mēs pievienojamies». Un tālāk: «Mēs ejam konstitucionālu ceļu un mēs noteikti sakām, ka mēs prasām brīvu un neatkarīgu Latviju.»

Tomēr sapulces gaitā J. Vanags aizrādīja, ka nedrīkst aizmirst zemnieku individuālās prasības un tādēļ viņus jāpārliecina, ka neviens tos kolhozos nedzīs. Savukārt Gurēviča prasība bija sekojoša: pilnvarnieku kandidatūras jāapspriež arī strādnieku komitejās, ne tikai partijas šūnās. Cits sapulces dalībnieks Baumanis ierosināja vēlēšanām lozungu «Darba zemnieks ir tas, kas nenodarbina vairāk par diviem strādniekiem». Svjakina priekšlikums bija: «Zemi zemniekiem». Sapulcē izcēlās A. Nurža, kurš jau tīri staļiniskā garā skaidroja šķiru cīnas saasināšanos un modrības nepieciešamību.

Koloritš bija sapulces nobeigums. Atkal vārdu ņēma Ž. Spure. Izrādījās, ka visa šī runāšana ir bijusi veltīga, jo viņš strikti pateica: «Nekādu papildinājumu, nekādas revīzijas pie deklarācijas nenotiks». Kā redzam, deklarācijas tēzes bija nodiktētas reizē ar rīkojumu organizēt Saeimas vēlēšanas. Nodiktētas, cik var spriest, tādā veidā, ka LKP CK un Ministru kabinets pat nemēģināja kau ko labot vai papildināt. Līdzīga situācija bija arī Lietuvā un Igaunijā.

6. JŪLIJĀ Latvijas darba tautas bloka deklarāciju «Par mieru, par maizi, par tautas brīvību» publicēja presē. No LKP CK to bija parakstījuši J. Kalnbērziņš, Ž. Spure, O. Auguste, A. Jablonskis, no LDJS CK — P. Kurlis, E. Berklavs, P. Sadovskis, P. Bāliņš, no Sarkanās Palīdzības CK — A. Nurža, J. Niedre, kā arī vēl 25 arodbiedrību, Kara invalīdu savienības, armijas, zemniecības un septiņu biedrību pārstāvji.

Iepriekšminēto «два товарища» lomu un vietu atklāj LKP CK 9. jūlija sēdes protokols. Šajā sēdē nosoda P. Sadovski par lozunga «Lai dzīvo Padomju Latvija!» izvirzīšanu. Taču galvenais jautājums bija A. Deglava un A. Buševica darbība vēlēšanu komisijā. Sobrīd nevienam vairs nav noslēpums, ka tas notika sakarā ar neplānotu kandidātu sarakstu parādīšanos. Sēdē aktīvi uzstājās Sergejevs ar prasību rīkoties asi un noteikti. Savukārt Vladimirovs pieprasīja «ķaļpošanu tautai», apvainojot A. Deglavu centienos paklaut LKP CK vēlēšanu komisijas prasībām, jo «īstenībā ir jābūt otrādi». Rezultātā A. Deglavu ne tikai atsauca no darba vēlēšanu komisijā, bet arī izslēdza no LKP rindām! Latvijas Kompartijā atklāti bija sākušas malt staļinisma dzirnavas, skaidri un gaiši parādot — kas ir kas...

Līdzīgs moments vēlēšanu norises gaitā ir fiksēts Rīgas 6. rajona komitejas protokolos. 11. jūlijā rajona partijas biedru sapulcē Sarkanās Armijas komisārs Bolnuhs referēja par Komunistiskās partijas tālākajiem uzdevumiem, bet kolēģis Ivanovs ziņoja, ka Sarkanās Armijas piekomandētie komisāri piedalās Rīgas rajonu partijas komiteju darbā. Tādēļ nav brīnums, ka 17. jūlijā rajonu komitejas darbinieki izsaka pateicību komisāriem par lielo atbalstu vēlēšanās.

Pati vēlēšanu gaita un rezultāti jau bija tīri formāls pasākums, kas atkarībā no apstākļiem un «kompetences» citur bija paveikts labāk, citur paviršāk. Taču jāatzīmē, ka LKP pat vēl šobrīd diezgan nedroši, bet tomēr patstāvīgi mēģina risināt vienu vai otru problēmu. Tā 2. augustā jautājums par ieslodzītajiem tika atlikts līdz Padomju valdības ievēlēšanai. Taču 15. augustā P. Plēsums informē LKP CK «par Staļina dotiem norādījumiem, ka Saeima var sevi izsludināt par Augstāko Padomi, organizējot Prezidiju». Vienlaicīgi tika dots arī norādījums pieņemt Konstitūciju.

Tas tagad ir saprotams, jo staļiniskajai PSRS bija izdevīgs tāds Saeimas sastāvs, kurā nebija pārsvars nevienai grupai. Jaunas vēlēšanas varētu dot negaidītus pārsteigumus, jo Latvijas iedzīvotāji jau sāka izbaudīt staļinisma represijas. Viens no pirmajiem upuriem, kuru, izmantojot rupji safabricētu apvainojumu par sadarbību ar politpārvaldi, arestēja 1940. gada 23. jūlijā, bija finansu ministra biedrs N. Priede.

21. AUGUSTA LKP CK Sekretariāta sēdē piedalās Sarkanās Armijas pārstāvji Laktionovs un Susaikovs (Laktionova klātbūtne sēdēs bija diezgan regulāra). Sēdē par latviešu korpusa komandieri ieteic generāli Reiteru. Tomēr vēlāk ieteikums netika ņemts vērā. Šajā sēdē izveido komisiju armijas pārbaudei: no LKP CK tajā ieklauj A. Nuržu un K. Gaili. Ar viņiem līdzdarbosies trīs Sarkanās Armijas pārstāvji un arī V. Latkovskis no politpārvaldes.

Pēdējai LKP ilūzijai par vietējo deputātu padomju vēlēšanām bija lemts piepildīties tikai pēc astoņiem gadiem.

Tā savu traģēdiju 1940. gada trijos mēnešos bez pretestības pārdzīvoja Latvijas Komunistiskā partija: atstumtība, pazemojums, cerīgas patstāvīga darba ilūzijas jūnija beigās, kas jūlijā un augustā izvērtās par tās mērķtiecīgu un vardarbīgu paklaušanu staļinisma politikai.

Interesanti, vai arī vēl tagad šo traģēdiju traktēsim kā LKP slavas un uzvaras gājienu pretī sociālisma uzvarai Latvijā?

(«Literatūra un Māksla»)

Medaļas veterāniem

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs ar medaļu «Darba veterāns» apbalvojis:

KOLHOZĀ «ZELTA VĀRPA»

Valēriju Ancāni, Eleonoru Barkovsku, Pēteri Jedušu, Alfonu Zalānu, Albertu Zalānu, Pēteri Siladieviņu, Teklu Skrūzmani — kolhozniekus.

KOLHOZĀ «SIĻUKALNS»

Robertu — Jūliju Arklonu, Kornēliju Vutnāni, Jadvigu Saleniecī, Zinaīdu Seili, Karolīnu Eriņu — kolhozniekus.

PREIĻU SIERA RŪPNĪCĀ

Zoju Gulbinsku — nodaļas priekšnieci, Mariju Dzeni — vecāko meistari, Lidiju Zaharenko — siera meistari, Valentīnu Kraupšu — piena savācēju, Veltu Oneginu — meistari, Jāni Pastaru — atslēdznieku, Jāni Patmalnieku — operatoru, Lidiju Petrovu — piena savācēju, Stanislavu Pūdžu — elektromontieri, Olgu Skuteli — grāmatvedi, Regīnu Smani — grāmatvedi, Annu Štikāni — piena savācēju, Vladislavu Ivanānu, Elizabeti Kemzāni, Ivanu Kirillovu, Mariju Klušu, Kapitalinu Lavrenovu, Annu Laizāni, Moniku Macijevsku — strādniekus.

SABIEDRISKĀS ĒDINĀŠANAS UZŅĒMUMU APVIENĪBĀ

Jevgeniju Ancāni — kalkulatori, Leontīnu Brici, Silviju Dzalbi, Ņinu Matvejevu, Ceslavu Puzanovu, Lidiju Stolderi, Malvīni Čipāni — pavāres, Teklu Valaini, Annu Rutkovsku, Veltu Strodi — brigadieres, Annu Kvjatkovsku — noliktavas pārzini, Zitu Štageri — konditoru brigadieri, Antonidu Kurmelovu — strādnieci.

JAUNĀGLONAS 58. ARODVIDUSSKOLĀ

Mariju Ancverinu — dežuranti, Irēnu Ancāni — bibliotekāri, Helēnu Beinaroviču — kopmītnes vadītāju, Vladimiru Golubu, Lūciju Gražuli, Viktoru Konečniju, Vladimiru Soloviovu — pasniedzējus, Jāni Dimperu, Jāzepu Sadoviču — meistarus, Valentīnu Zeili — agronomi, Annu Indrikovu — apkopēju, Pāvelu Kalvānu, Alekseju Larionovu — atslēdzniekus, Filipu Kolesnikovu, Antonu Kudiņu, Albertu Repsi — strādniekus, Antonu Pīzeli — audzinātāju, Valentīnu Sadoviču — noliktavas pārzini, Bronislavu Staškeviču — komandantu, Mihailu Tarvidu — vecāko kurinātāju.

PREIĻU TRIKOTĀŽAS FABRIKĀ

Agafiju Bogdanovu, Olgu Sevastjanovu, Agafiju Fadeikinu — šuvējas, Lukiju Derjaginu — kontrolieri, Fatiniju Drugoveiko — strādnieci.

Eksāmenu laiks

Skolās rit pats grūtākais un atbildīgākais cēliens — eksāmenu laiks. 8. klasi beidzis 571 audzēknis, bet vidusskolu beigs 252 jaunieši.

Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem ir nelielas izmaiņas. Piemēram, 8. klasi var beigt arī ar divām nesekmīgām atzīmēm, bet izglītību turpināt tikai arodvidusskolā. Paredzēts, ka turpmākajos gados vairs nebūs eksāmenu 8. klasē, bet tie būs jākārto, iestājoties tehnikumos un vidusskolās. Citos rajonos šāds eksperiments jau notiek.

Vairākas izmaiņas ir vidusskolu abiturientiem. Obligāti jākārto tikai divi eksāmeni — dzimtajā valodā un algebrā (abi rakstos). Pārējie ir izvēles eksāmeni trijos mācību priekšmetos. Pēc izvēles — dzimtajā valodā (krievu vai latviešu valodā), fizikā, ķīmijā, svešvalodā, bioloģijā, vēsturē.

Jaunums arī tas, ka šogad vidusskolas beigšanas eksāmenus var kārtot vienlaikus ar iestājeksāmeniem augstskolās. Šajā eksperimentā piedalās 64 mūsu rajona abiturienti (gandrīz katrs ceturtais). Atbildes uz savas biletes jautājumiem skolēns uzrakosta rakstiski, skolas eksāmenu komisija atbildes izlabo un nosūta attiecīgajām augstskolām. Šajā eksperimentā piedalās 6 rajona vidusskolas, izņemot Preiļu 2. un Riebiņu vidusskolas. Ja kādam nepaveiksies, ir paredzēts laiks eksāmena pārlikšanai, kā arī iespējams vēl kopā ar citiem piedalīties iestājeksāmenos augstskolā.

Vēl ir izmaiņas mutisko eksāmenu kārtošanā. Piemēram, vēstures un sabiedrības mācības pārbaudījumā skolēns biļešu vietā var sagatavot zinātnisku referātu un to aizstāvēt. Literatūras eksāmena biletēs nav prasīts sīki atstāstīt rakstnieku biogrāfijas, bet gan atklāt viņu personības gan dzīves laikā, gan mūsdienu skatījumā, izvērtēt, kas paņemts sev kā dzīves māka no katra autora.

Arī sacerējumu tēmu gan 8. klases, gan vidusskolas beidzējiem ir kļuvis vairāk. Plašāka ir iespēja izteikt savu viedokli un radošo domu, analizēt ne tikai daiļdarbus, bet arī sabiedriskās dzīves notikumus.

Pirmie eksāmeni parādījuši, ka lielai daļai audzēkņu ir nopietna attieksme pret mācībām. Patīkami, ka ir pretendenti uz zelta un sudraba medaļām: Preiļu 2. vidusskolā — Jurijs Gulbinskis un Vladimirs Isajevs, Aglonas vidusskolā — Rita Jeromenko un Lilija Placinska, Līvānu 2. vidusskolā — Larisa Pankova, Līvānu 1. vidusskolā — Ilze Zarāne un Ligita Bogdane.

Tomēr atsevišķi skolēni vēl nepietiekami novērtē mācību nozīmi, disciplīnas nepieciešamību. Ir skolēni, kuri netika pielaisti pie eksāmenu kārtošanas, kuri izkrituši eksāmenos, jo nebija pietiekami sagatavojušies.

Tātad — vēlreiz darbu, izturību un vairāk centības. Eksāmeni turpinās.

M. VOLKOVA,
tautas izglītības nodaļas metodiskā kabineta vadītāja

Uzmanību!

Jaunatnes svētku orgkomiteja paziņo, ka svētki notiks nevis šodien, 17. jūnijā, bet gan — 1. jūlijā.

Lai mazinātu iespējamo neapmierinātību un stiprinātu jūsu vēlēšanos šo notikumu vēl divas nedēļas pagaidīt, informācijai un kārdinājumam — nedaudz par svētku pasākumiem.

Jau zināms, ka svētki sāksies plkst. 13.00 Preiļu parka estrādē un beigsies tad, kad pagurs pēdējais dejotājs. Nakts ballē. (Ballē disko un «dzīvā» mūzika būs Rīgas viesu ziņā.)

Ašākie dancotāji kājas izlocīt varēs jau dienā, kad spēlēs lauku kapela (solījušies kapelas «Usma» jaunieši), bet paši nenogurdināmākie varēs piedalīties diezgan nenopietnās sportiskās sacīkstēs.

Jaunatnes svētki būs divkārši svētki pilngadniekiem, jo todien tiks sumināti astonpadsmitgadīgie puiši un meitenes.

Domāju, ka par «naglu» solās kļūt svētku viesi un aktīvi dalībnieki — Jaunatnes teātra aktieri un ansamblis «Dzeltenie pastnieki».

Visu dienu pasūtījumus uz «specfoto» pieņems fotogrāfs.

Būs arī citas interesantas, nebijušas un garšīgas lietas. Tas viss — 1. jūlijā. Sekojiet afišām un reklāmai!

S. JOKSTE

□ **Par pirmā ceturkšņa darba rezultātiem Preiļu kinodirekcijai piešķirta trešā vieta republikā. Naudas ieņēmumu plāns izpildīts par 118 procentiem. Virsplānā doti 4 500 rubļu.**

Uzlabojas darba apstākļi kinomehāniķiem. Sutros (kolhozs «Nākotne») ekspluatācijā nodota jauna kluba-kantora ēka. Kinoprojekcijas telpā šeit uzstādīta rajonā modernākā kino demonstrēšanas iekārta.

Jaunas klubu-kantoru ēkas tiek celtas arī Raiņa kolhozā un Rudzātu padomju saimniecībā, kā arī kolhozā «Dubna».

Maijā Preiļos, kinoteātrī «Ezerzeme», atvērts videosalons, kam ir liela piekrišana, taču video plašāku ieviešanu (pie kinozālēm) traucē videoaparatūras dārdzība. Galvenās kinodarbinieku rūpes tomēr ir par kinoseansu sliktu apmeklētību. Kaut arī papildus filmu kopijas tiek vestas pat no Rīgas kinoizņomāšanas kantora, tomēr cilvēki aizvien vairāk pievēršas televizijai.

Kinodirekcijas labākie ļaudis ir kinomehāniķi — Henriks Jasevičs, Pāvels Joksts. Īpaši jāatzīmē kinomehāniķes Valentīnas Indānes (attēlā) darbs. Viņa strādā Riebiņu ciemā, izceļas ar precīzu darbu. Pirmajā ceturksnī viņai bija trešā vieta kinodirekcijā. Sekmīgi viņa turpina strādāt arī šajā ceturksnī — aprīļa plāns izpildīts divas ar pusi reizes, maija — pusotrkārtīgi.

J. SALNAVIEŠA foto

Apdrošināsim aitas, cūkas, bites un...

PSRS Finansu ministrija apstiprinājusi jaunus pilsoņu saimniecību mantas apdrošināšanas noteikumus, kuri stāsies spēkā 1. jūlijā.

Saskaņā ar minētajiem noteikumiem apdrošina pilsoņiem uz personīgā īpašuma tiesību pamata piederošo mantu: aitas un kazas vecumā no 6 mēnešiem, cūkas vecumā no 4 mēnešiem, bišu saimes (stropos) un auglu kokus augļus ražojošā vecumā, kā arī mājas iekārtas, iedzīves un personīgās lietošanas priekšmetus, lauksaimniecības produkciju, būvmateriālus, dārzu un saknu dārzu un citu inventāru (mājas manta).

Kādam gadījumam mīnēto mantu apdrošina? Mājas mantu, lauksaimniecības produkciju, kurināmo, būvmateriālus un inventāru apdrošina ugunsgrēka un citu stihisku postu gadījumam, kā arī apkures sistēmas, ūdensvada un kanalizācijas tīklu avārijas, no kaimiņu telpām ieplūduša ūdens, telpu pamata konstrukciju pēkšņas sagrūšanas rezultātā un nozagšanas gadījumam.

Sīklopi — aitas, kazas un cūkas — ir apdrošinātas to bojāejas gadījumam slimību, stihisku postu un nelaimes gadījumu rezultātā, kā arī nozagšanas un piespiedu nokaušanas gadījumam.

Bišu saimes apdrošina bojāejas gadījumam slimības (izņemot invāziju slimības), stihisku postu un nelaimes gadījumu rezultātā, bet auglu kokus — izsalšanas, sausuma, vētras, ugunsgrēka un citu stihisku postu rezultātā.

Jāpiebilst, ka manta skaitās apdrošināta visās dzīvojamās un palīgtelpās, kā arī uz piemājas (mājas) zemes gabala apdrošināšanas apliecībā uzrādītajā adresē, pie tam bišu saimes arī pārvietotā dravā, bet sīklopi — arī to ganībās.

Līgumā nosakāma vienota apdrošinājuma summa ne mazāk par 3 000 rubļiem apdrošinātās mantas iebkuram variantam. Mantu var apdrošināt dažādos variantos. Piemēram, apdrošinot visus iepriekšminētos mantas veidus, maksājuma likme ir 1 procents no apdrošinājuma summas. Bet, piemēram, apdrošinot mājas mantu, aitas, cūkas, bišu saimes, — maksājuma likme ir 0,9 procenti, apdrošinot mājas mantu, aitas un cūkas — tarifs ir 0,8 procenti, bet apdrošinot tikai 2 mantas veidus, piemēram, mājas mantu un aitas, — jāmaksā 0,7 procenti. Jāpiebilst, ka jebkurā variantā mājas mantas apdrošināšana ir obligāta.

Apdrošināšanas maksājumus var samaksāt skaidrā naudā apdrošināšanas aģentam vai bezskaidras naudas norēķina veidā ar mantas īpašnieka darbavietas grāmatvedības starpniecību. Pie tam mantas īpašniekam ir tiesības maksājumus samaksāt divos termiņos (reizēs) — 50 procentu maksājuma, noslēdzot līgumu, bet atlikušos 50 procentus — ne vēlāk par 4 mēnešiem no līguma stāšanās spēkā.

Ja līguma darbības laikā mantas īpašnieks vēlas papildus apdrošināt citu mantas veidu, kas neietilpst izvēlētajā apdrošināšanas variantā, tad iepriekšējā līguma vietā noformējams jauns līgums pēc attiecīga varianta maksājuma likmes. Līguma, kura darbība nav beigusies, maksājums par atlikušo laiku ieskaitāms jaunajā līgumā.

Kādās summās izmaksās apdrošināšanas atlīdzību?

Mājas mantai, lauksaimniecības produkcijai, būvmateriāliem — vadoties no valsts mazumtirdzniecības cenas; aitām, kazām, cūkām — vadoties no attiecīga dzīvnieku veida vidējās vērtības pēc valsts iepirkuma cenām, bet bišu saimēm — vadoties no vidējās valsts mazumtirdzniecības cenas.

Auglu koku bojāejas gadījumā atlīdzību izmaksās, vadoties pēc attiecīgu Tautas deputātu padomju izpildkomiteju novērtējuma normatīviem.

Nobeigumā jāatgādina, ka par jebkuru mantas bojāejas (bojāejuma) gadījumu diennakts laikā jāpiesaka valsts apdrošināšanas inspekcijai, bet mājlopu bojāejas gadījumā laukos — ciemata vai ciema Tautas deputātu padomes izpildkomitejai.

A. KODOLS,
Latvijas PSR Galvenās valsts apdrošināšanas pārvaldes nodaļas priekšnieks

Replika

Kur ņemt raugu?

Domājams, ka ne es vienīgā uzdodu sev šo jautājumu. Tuvojas Jāņu diena, izlaiduma balles skolās, ir jācep pīrāgi, jādara alus, bet rauga nav. Varbūt arī uz šo produktu ir jāievieš taloni, vai tas kaut kā jāsadala, jo lauku iedzīvotājam tas ir viens no pirmās nepieciešamības produktiem. Pīrāgi — tas ir saimnieces lepnums jebkuros svētkos.

H. PRIEKULE
Aglonā

● *Atgriežoties pie publicētā*

Domādams neizdomāsi

Vieni izgudroja velosipēdu, citi traktoru, trešie automobili...

Bet daži Orlova ielas 6. a nama iedzīvotāji Preiļos nolēma iemūžināt sevi, novietojot tieši uz braucamās ceļa daļas dzelzsbetona blokus (3. jūnija laikrakstā «Ļenina Karogs» ievietotais raksts «Lokāls konflikts»). Gribētos zināt, kurš bija «racionalizācijas ieteikuma» iniciators. Domādams neizdomāsi! Tur tiešām ir daudzums ceļazīmju, kas aizliedz tranzīttransporta līdzekļu satiksmi. Uz transporta līdzekļiem, kas apkalpo iedzīvotājus vai pieder šīs darbības zonā dzīvojošajiem, aizliegumi neattiecas.

Tikpat labi var nožogot caurbraucamos pagalmus starp Ļenina ielas 10. un 12. mājām, Rēzeknes ielā pie 24. un 28. mājas un Celtnieku ielas dzīvojamajā masīvā. Kas tad būs, ja katrs sāks regulēt satiksmi pēc saviem ieskatiem?

Vainīgie, kuri novietoja dzelzsbetona blokus, ir stingri jāsoda, bet bloki nekavējoties jānovāc. Ceļu satiksmes noteikumos 1.7. punktā taču teikts: satiksmes ierobežojumi bez esošajiem noteikumiem var būt ieviesti noteiktā kārtībā ar zīmju, aizzīmētāja un luksofora palīdzību, personas, kuras ir pārkāpušas noteikumus, atbild par pārkāpumu saskaņā ar attiecīgiem PSRS un savienoto republiku likumiem.

Kā tas gadījās? Mikrorajonā (Orlova ielā, māja 6 a) taču dzīvo «Lauktehnikas» darbinieki, kuri zina, kādā kārtībā izvieto ierobežojuma zīmes braucamajā daļā.

Nav saprotams, kā šos blokus «norakstīja» kādā objektā, ar kādu transportu tos piegādāja, ar kādu autoceltni izkrāva?

Pēc sarunas ar Orlova ielas 6. a mājas iedzīvotāju biedru Potapovu sapratu, ka viņš šajā «darbā» ņēma visaktīvāko līdzdalību. Tātad nav grūti noskaidrot arī citus «izgudrojuma» īstenošanas dalībniekus.

Bet ko lai dara, ja gāzes dienesta avārijas mašīna atrodas izsaukumā pie cietes rūpnīcas dzīvojamās mājas, bet noplūdes dēļ ar gāzi ir piepildītas telpas, kas atrodas otrpus novietotajiem blokiem? Jābrauc cauri pilsētai, labākajā gadījumā — pa Paulāna ielu, kas domāta tikai gājējiem. Var notikt sprādziens un ugunsgrēks. Līdzīgā situācijā var noklūt arī citi pilsētas speciālie dienesti. Laikam arī atkritumu vākšanas mašīnai jābrauc apkārt?

Ja ceļazīmes neievēro tranzīttransporta vadītāji, tad bez grūtībām var pierakstīt pārkāpēja mašīnas valsts numuru vai arī biežāk šajās vietās ieskatīties Valsts autoinspekcijas darbiniekiem. Bloki nebūs vajadzīgi. To es saku kā satiksmes noteikumu pasniedzējs.

Būdams gāzes apgādes rajona darbinieks, teiksu: mēs apkalpojam ne tikai pilsētu, bet visu rajonu. Tātad apbraukšanai tērējam daudz laika, gāzes balonu mainītājiem fiziski grūti piegādāt balonus daudzstāvu namos, un arī viņu darba alga nemaz nav tik liela. Mūsu darbiniekiem nebija taisnība, taču katram domājot par savu labklājību, vajadzētu padomāt arī par citu labklājību. Padomāsim par tiem, kuri apkalpo iedzīvotājus, par degvielas, laika ekonomiju.

Mana prasība: neignorēt ceļu satiksmes regulēšanas likumus, blokus nekavējoties novākt uz to uzstādītāju rēķina, nodrošināt normālu darbu speciālajiem dienestiem un dienestiem, kas apkalpo iedzīvotājus.

J. ZARĀNS,
ceļu satiksmes noteikumu pasniedzējs

Redaktors P. PĪZELIS

Aicina mācīties

FR. ROZIŅA MALTAS SOVHOZTEHNIKUMS uzņem audzēkņus

zootehnikas,

lauksaimniecības mehanizācijas,

ēku un būvju celtniecības un ekspluatācijas specialitātēs.

Tehnikumu beigušie iegūst zootehniķa, tehniķa-mehāniķa vai tehniķa-celtnieka kvalifikāciju ar tiesībām iestāties augstskolā.

Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Pirmajos kursos uzņem jauniešus un jaunietes ar astoņgadīgās skolas izglītību, bet otrajos kursos mācību grupu papildināšanai — ar vidusskolas izglītību. Mācību ilgums visās specialitātēs 3 gadi 10 mēneši. Mācību laikā audzēkņi iegūst papildu profesijas: mehanizētās slaukšanas meistara, III klases traktorista-mašīnista, III kategorijas konstrukciju montētāja, II kategorijas apmetēja, galdnieka, mūrnieka, B un C kategorijas vadītāja tiesības (atkarībā no specialitātes).

Ar 1989./90. mācību gadu tiek uzsākta astoņgadīgo skolu absolventu sagatavošana jaunā specialitātē «Lauksaimniecības produkcijas ražošanas tehnoloģija un organizācija», kurā audzēkņi apgūs fermeru saimniecību, nomas kolektīvu un lauksaimniecības kooperatīvu vadīšanas iemaņas, kā arī iecirkņu priekšnieku un brigadieru darba iemaņas. Audzēkņi apgūs vidējo un vispārējo lauksaimniecības izglītību ar tiesībām turpināt mācības augstskolā. Pamatā tiks apgūtas lauksaimniecības mehanizācijas, kā arī agronomijas, zooveterinārijas, ekonomikas u. c. lauksaimniecībā nepieciešamās zināšanas. Audzēkņi saņems plaša profila tehnologa organizatora diplomu, iegūs šofera, traktorista un citas lauksaimniecības tehnikas vadīšanas tiesības, apgūs atslēdznieka, elektriķa, celtnieka u. c. lauksaimniecībā nepieciešamo darbu pamatiemaņas. Apmācības jaunajā specialitātē notiks latviešu valodā.

Audzēkņi, kas sekmīgi mācās, saņem 30 rubļus stipendiju mēnesī, teicamnieki par 50 procentiem vairāk, bet tie, kas mācās uz labi un teicami, — par 25 procentiem lielāku stipendiju. Audzēkņi, kurus mācīties komandējušas organizācijas, saņem par 30 procentiem lielāku stipendiju.

Tehnikumā ir kopmītnes un ēdnīca. Visās specialitātēs 1989./90. mācību gadam tehnikumā uzņem bez iestājeksāmeniem. Dokumentus audzēkņiem ar astoņgadīgo izglītību pieņems līdz 12. jūlijam, bet vidusskolu absolventiem līdz 15. augustam.

Jāiesniedz šādi dokumenti:

iesniegums,

dokuments par izglītību (oriģināls),

izziņa par veselības stāvokli (086 y veidlapa),

5 fotokartiņas (3x4 cm),

izraksts no darba grāmatiņas (ja ir praktiskā darba stāžs),

darba vietas komandējums (personām, kuras mācīties uz tehnikumu komandē organizācija),

pase, dzimšanas apliecība, karaklausības apliecība (jāuzrāda).

Mācību sākums 1. septembrī.

Satiksme ar autobusu: «Rēzekne — Glužņeva — Malta» vai «Rēzekne — Vertukšņa — Maltas sovhoztehnikums».

Mūsu adrese: Rēzeknes rajons, pasts «Lūznava», Fr. Roziņa Maltas sovhoztehnikums, indekss 228113.

Telefoni: Lūznava 45314, 45481, 45370.

Gaidām sovhoztehnikumā!

Administrācija

VIŠĶU SOVHOZTEHNIKUMS

uzņem audzēkņus 1989./1990. mācību gadam šādās specialitātēs:

agronomijas nodaļa ar dārzkopības specializāciju — latviešu plūsmā,

agronomijas nodaļa — krievu plūsmā,

lauksaimniecības mehanizācijas nodaļa — latviešu un krievu plūsmā. Apmācību laiks 3 gadi 10 mēneši. Vidusskolu beigušos uzņem II kursā. Apmācību laiks 2 gadi 10 mēneši.

Jāiesniedz šādi dokumenti:

noteiktas formas iesniegums,

apliecība par izglītību (oriģināls),

medicīniskā izziņa (forma Nr. 026/y) no iepriekšējās mācību iestādes,

medicīniskā izziņa (forma Nr. 086/y),

6 fotokartītes (3x4 cm),

raksturojums,

izraksts no darba grāmatiņas vai kolhoznieka grāmatiņas (personām ar darba stāžu),

pase, dzimšanas apliecība jāuzrāda personīgi uzņemšanas komisijā,

norīkojums audzēkņiem, kurus komandē saimniecības.

Dokumentus pieņem no 1. jūnija līdz 7. jūlijam. Visās specialitātēs sovhoztehnikumā pieņem bez iestājeksāmeniem uz dokumentu konkursa un individuālo pārrunu pamata.

Audzēkņi, kuri sekmīgi mācās, saņem stipendiju 30 rubļus, teicamnieki par 50 procentiem vairāk, bet tie, kuri mācās uz «4» un «5» un aktīvi piedalās sabiedriskajā darbā, — par 25 procentiem vairāk. Audzēkņi, kurus komandējušas saimniecības, saņem par 30 procentiem lielāku stipendiju.

Tehnikumā ir kopmītne un ēdnīca.

Mācību sākums 1. septembrī.

Satiksme ar autobusiem Daugavpils — Aglona, Daugavpils — Skeltova, Daugavpils — Dagda (caur Viškiem).

Adrese: 228437, Daugavpils rajons, p. n. «Viški—1». Višķu sovhoztehnikums. Telefoni — 72388, 72187, 72135.

BEBRENES SOVHOZTEHNIKUMS

uzņem audzēkņus bez iestājeksāmeniem ar astoņgadīgās un vidusskolas izglītību.

Mācību ilgums 3 gadi 10 mēneši, ar vidusskolas izglītību 2 gadi 10 mēneši. Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Tehnikumu beigušajiem piešķir kvalifikāciju

veterinārfeldšeris, kā arī tiesības strādāt par **mākslīgās apsēklošanas tehniķiem.**

Audzēkņi, mācoties tehnikumā, var iegūt šofera un motocikla vadītāja tiesības. Tehnikumā ir kopmītne un kopgalds. Iestājoties tehnikumā jāiesniedz:

sovhoztehnikuma direktoram adresēts iesniegums pēc noteiktas formas,

dokuments par izglītību (oriģināls),

izziņa par veselības stāvokli (forma Nr. 086 y),

četras fotokartiņas (3x4),

izraksts no darba grāmatiņas par praktisko darba stāžu,

jāuzrāda pase vai dzimšanas apliecība,

raksturojums.

Dokumentus pieņem no 1. jūnija līdz 7. jūlijam astoņgadīgo skolu grupās un no 1. jūnija līdz 14. augustam ar vidusskolas izglītību. Vērtē atestāta rādītājus, pēc atestāta vidējās atzīmes. Sekmīgie audzēkņi saņem stipendiju 30 rubļu mēnesī.

Adrese: 228413, p. n. «Bebrene», Daugavpils rajons, Bebrenes sovhoztehnikums, telefons: Bebrene 64414.

Paziņojumi

Lai paliek tie skanīgie vārdi
Par milu līdz pasaules galam.
Jūs kopā draudzīgi ejiet
Šai ceļā, par dzīvi ko sauc.
(I. Auziņš)

SANDRU RUBENI un AIVARU LOZDU sveicam, kopējo dzīves ceļu sākot!

Kolhoza «Dzintars» kolektīvs

Preiļu rajona centrālās slimnīcas administrācija, partijas organizācija, arodkomiteja sirsnīgi sveic rajona veselības aizsardzības darbiniekus Medicīnas darbinieku dienā!

Novēlam jums labu veselību, laimi, jaunus panākumus darbā un mierīgas debesis virs galvas!

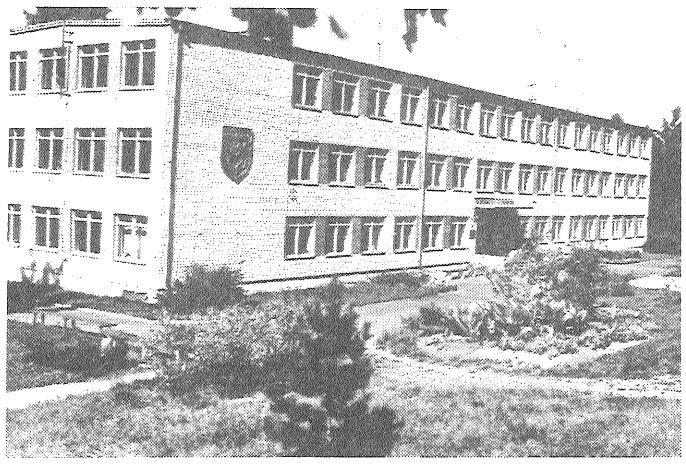

VALKAS RAJONA SMILTENES SOVHOZTEHNIKUMS uzņem audzēkņus 1989./90. mācību gadam ar astoņu klašu izglītību bez iestāju eksāmeniem šādās specialitātēs:

agronomijas,

zootehnikas,

veterinārijas.

Vidusskolas absolventus šajās specialitātēs uzņem 2. kursā atbilstoši vakanto vietu skaitam.

Mācību ilgums ar astoņu klašu izglītību 3 gadi 10 mēneši, ar vidusskolas — 2 gadi 10 mēneši.

Ar vidusskolas izglītību uzņems:

mājturības specialitātē. Iestāju eksāmeni šajā specialitātē:

latviešu valodā — sacerējums, darbmācība vidusskolas programmas apjomā. Mācību ilgums 2 gadi. Šajā specialitātē tiks sagatavoti darbmācības pasniegšanai astoņgadīgās skolās, bērnudārzos, kā arī varēs vadīt darbmācības kursus pie klubiem un strādāt individuāli.

Mājturības specialitātē apgūs kulināriju, racionāla uztura fizioloģiju un higiēnu, mājas un apkārtnes iekārtošanu, nacionālo ornamentiku un rokdarbu teorētiskos un praktiskos pamatus.

Ārpus konkursa uzņems:

bāreņus,

no Padomju Armijas demobilizētos karavīrus,

personas, kas nāk no ražošanas ar vismaz 2 gadu darba stāžu,

personas, kas beigušas astoņgadīgo skolu vai arodskolu ar atzīmēm «4» un «5»,

vidusskolas absolventus, kuri beiguši skolu ar zelta vai sudraba medaļu uzņem pēc atvieglotiem noteikumiem.

Iestājoties tehnikumā, jāiesniedz sekojoši dokumenti:

iesniegums,

dokuments par izglītību,

raksturojums,

izziņa par veselības stāvokli,

6 fotokartiņas (3x4 cm),

izziņa par darba stāžu (kuri nāk no ražošanas).

Dokumentus agronomijas, zootehnikas un veterinārijas specialitātēs pieņem no 1. jūnija līdz 12. jūlijam, uzņemšana notiks 14. jūlijā.

Dokumentus mājturības specialitātē pieņem no 1. jūnija līdz 14. augustam, iestājeksāmeni un uzņemšana no 14. augusta līdz 19. augustam.

Dokumentus iesniegt personīgi vai pa pastu.

Tehnikuma adrese: Valkas rajons, Smiltenes sovhoztehnikums, indekss 228675. Telefons: Smiltene 72567.

PAR LĪVĀNU PILSĒTAS TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES SESIJAS SASAUKŠANU

Līvānu pilsētas izpildkomitejas sēžu zālē šī gada 27. jūnijā plkst. 14.00 notiks Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes 19. sasaukuma 11. sesija.

Sesijā izskatīs šādus jautājumus:

Masveida sporta veidu attīstība pilsētā.

Informācija par pilsētas padomes 1988. gada 22. marta lēmuma «Par Līvānu pilsētas milicijas nodaļas darba pilnveidošanu» izpildi.

Veselības aizsardzības un sociālās nodrošināšanas pastāvīgās komisijas darba atskaite.

Par pilsētas ielu nosaukumiem.

Par naudas līdzekļu ieskaitīšanu pilsētas ārpusbudžeta kontā no organizācijām, iestādēm, uzņēmumiem un privātpersonām.

Uz sesiju tiek aicināti organizāciju, iestāžu, uzņēmumu vadītāji, ielu komiteju priekšsēdētāji.

Līvānu izpildkomiteja izsaka sirsnīgu pateicību pilsētas iedzīvotājiem, kuri iesniedza priekšlikumus par mūsu pilsētas ielu nosaukumiem.

---

23. jūnijā Upmalā vīrs vecās pils tiks pacelts nacionālais karogs.

Ceremonijas sākums plkst. 19.00 Vārkavas baznīcā.

Vārkavas vidusskolas un Upmalas ciema LTF grupas

APVIENĪBA «RAŽĪBA»

siena sagatavošanas laikam **iznomā zemnieku saimniecībām traktorus zāles pļaujai.**

Sīkākas ziņas pa telefoniem 27733, 23197.

Līdzjūtības

MALNAVAS SOVHOZTEHNIKUMS uzņem audzēkņus ar astoņgadīgo izglītību bez iestājeksāmeniem

agronomijas,

lauksaimniecības elektrifikācijas,

lauksaimniecības mehanizācijas,

saimnieciskās darbības grāmatvedības uzskaites, kontroles un analīzes specialitātē (ar mājturības pamatiem).

Mācību ilgums:

agronomijas, lauksaimniecības elektrifikācijas un lauksaimniecības mehanizācijas specialitātē — 3 gadi 10 mēneši, saimnieciskās darbības grāmatvedības uzskaites, kontroles un analīzes specialitātē — 3 gadi 6 mēneši.

Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Vidusskolu beigušos uzņem tikai otro kursu papildināšanai.

Tehnikumu beigušie iegūst:

agronoma,

tehniķa-elektriķa,

tehniķa-mehāniķa,

grāmatveža-plānotāja (ar mājturības pamatiem),

kvalifikāciju ar tiesībām iestāties augstskolā.

Bez tam mācību laikā audzēkņi iegūst darba profesijas:

traktorists-mašīnists A, B, C kategorijas vadītājs, elektromontieris, mašīnrakstīšana — lietvedība.

Sekmīgie audzēkņi saņem 30 rubļu stipendiju mēnesī, teicamnieki par 50 procentiem vairāk, bet tie, kuri mācās uz «labi» un «teicami» — 25 procentus vairāk. No saimniecībām komandētie attiecīgi par 30 procentiem lielāku stipendiju.

Tehnikumā ir kopmītnes un kopgalds, darbojas dažādi pašdarbības un tehniskie pulciņi, sporta sekcijas.

Iestājoties tehnikumā jāiesniedz šādi dokumenti:

sovhoztehnikuma direktoram adresēts iesniegums (veidlapa saņemama tehnikumā),

dokuments par astoņgadīgo vai vidējo izglītību (oriģināls),

4 fotokartiņas (3x4 cm),

izziņa par veselības stāvokli (086/y veidlapa),

izraksts no darba grāmatiņas (ja ir praktiskā darba stāžs),

norīkojums (ja mācīties komandē lauksaimniecības uzņēmums, iestāde vai organizācija).

Iestājoties jāuzrāda dzimšanas apliecība vai pase, karaklausības apliecība, ja persona paklauta karadienestam, karadienestā iesaucamā vecuma personas uzrāda izziņu no dzīves vietas).

Dokumentus pieņem no 1. jūnija līdz 7. jūlijam, vidusskolu beigušajiem līdz 14. augustam. Pēc šiem datumiem darbosies uzņemšanas komisija. Mācību sākums 1. septembrī.

Satiksme ar autobusiem līdz Kārsavai, ar vilcienu līdz Malnavas vai Kārsavas stacijai.

Ir pilsētas autobuss «Kārsava — Malnava».

Tehnikuma adrese: 228051, Ludzas rajons, p. n. «Vītoli», Malnavas sovhoztehnikums, telefons 31274 vai 33106.

Laĩ mātes mīlestība paliek dziļi
sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku
smelt.
(Ž. Vijupe)

Sāpju brīdī esam kopā ar Jāni Liepu, izvadot MĀTI smiltājā.

Līvānu pilsētas izpildkomiteja un deputāti

Piekūst rokas, piekūst kājas,
Ilgu mūžu dzīvojot.
Klusi nolīkst sirmā galva,
Mūža miegā aizmiegot.
(T. dz.)

Skumju brīdī esam kopā ar Jāzepu Broku, TĒVU smiltājā izvadot.

Preiļu 21. PMK kolektīvs

ĻEŅINA

● MŪSU ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

KAROGS

● REDAKCIJAS TALRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, atbildīgā sekretāre — 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, sporta, skolu un jaunatnes dzīves nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, foto korespondents — 22203, korektori, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpilī, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Zvaigzne» (Rīgā, M. Gorkija ielā 105). Viena nos. iespiedlokšņa. Ofsetdruka.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens 14 720 eksemplāri (latviešu valodā — 10352 eks., krievu valodā — 4368 eks.).

Indekss 68169.

Pas. 861.